

DE VOLKSWIL

Vereeniging, vereeniging en nog vereeniging.

Socialistisch Propagandaschrift
Verschijnende alle veertien dagen

Zonder Socialisme
geen redding voor de
arbeidende klasse.

DE BEGIFTIGING

AAN DEN

Graaf van Vlaanderen

Evenals verleden jaar hebben de socialistische kamerleden geweigerd de begiftiging te stemmen aan den Graaf van Vlaanderen en belovende tot de som van 200 duizend franken 3 jaars.

De uitlegging hunner stemming, gedaan door gezet Van der Velde, heeft een stormachtig debat verwekt in de Kamer.

Hetgeen vooral treft in de antwoorden der tegenstrevers, is het volledig gemis aan argumenten.

M. de Smet de Naeyer zegde dat Emiel Van der Velde eene schimprede had uitgesproken en dat de regering zich niet zou gewaardigen te antwoorden.

M. Woeste sprak deze groote waarheid uit, dat de tijden wel veranderd waren; hij pruttelde over verschuldigde eerbied voor het koninkdom, sluitsteen onzer instellingen, enz.

Dat alles is geheel roerend, maar wij kunnen ons er niet mede tevreden stellen, want de tijden en met hen de gedachten, zijn inderdaad veel veranderd.

Met welke argumenten heeft men de begiftiging aan den Graaf van Vlaanderen verdedigd? Wij zoeken en vinden niets.

Het koninkdom is de sluitsteen onzer instellingen. Een oud afgezaagd deuntje is dat. De instellingen van Frankrijk, Zwitserland, Noord-Amerika en andere republieken zijn wel de onzen waard, zonder dien sluitsteen.

Elkeen weet in België dat het koninkdom eene nietige rol speelt, zooals in menige omstandigheid bleek, het is eenvoudig de slaaf der regeerende partijen.

De papen zouden overigens de laatste mogen zijn die van eerbied spreken voor den koning, zijne familie en de nationale instellingen.

Toen zij in 1879 in de oppositie waren, scholden zij den koning uit voor al wat slecht en gemeen is, na het bekrachtigen der schoolwet.

Noemde *Le Bien Public* de grondwet niet eene valk?

Heden, dat de koning ten hunnen dienste staat, dat zij de grondwet naar believen verkrachten, worden onze instellingen de beste dingen der wereld.

Niemand zal die huichelarij voor goede munt aanvaarden.

Het feit dat het koninkdom reeds door alle partijen, die in de oppositie waren, werd aangevallen, bewijst juist dat geene enkele er veel eerbied voor heeft.

Onze 3 1/2 miljoen aan Leopold II en de twee honderd duizend franken aan den Graaf van Vlaanderen, noemen wij weggegooid geld, dat op duizend andere en betere wijzen zou kunnen besteed worden.

Dat is gauw gezegd, maar wij wenschten te weten waarom.

Wij vinden de monarchie geheel overbodig en als zij er toch is, zien wij niet waarom zij een zoo schitterenden rang moet bekleeden.

De voorzitter der fransche Republiek, die wel veertig maal groter is dan België, krijgt 500 duizend franken, dus zeven maal min dan Leopold II, en de broeder van M. Faure krijgt niets.

Gaat het er in Frankrijk te slechter om? In tegendeel!

Zou het in België beter gaan als men Leopold II een paar miljoenen meer gaf? Het verkeerde is waar.

Is een nijveraar ooit in België komen koopen, zittingen onze fabrieken ooit eene bestelling, omdat wij ons den luxe permitteeren van een koning?

Worden onze voortbrengsels op de wereldmarkten meer gewild, omdat zij uit een koninkrijk komen?

Oefent het koninkdom een heilzamen invloed uit op de kunst, op de wetenschappen?

Ook al glad het omgekeerde, want de lintjes, Leopoldorden en andere kruisken zijn niet velden de mondsloten en dwangkamisolen, die de ware kunst tot zwijgen brengen en knevelen, en veelbelovende artistennaturen influyen in de leger der officieele baantjesjagers, die de ministeries plat loopen.

Geen nijveraar, geen kunstenaar in België zal ons tegenspreken.

Eh wel, wat doet het koninkdom? Wetten maken niet, maar ze teekenen.

Welnu, dat kan iedereen die wat geleerdheid heeft en beteroep.

De waarheid is, dat de wereld door, het koninkdom een vergaderpunt is voor de reactie, het hof is de rendez-vous der volkshatende politiekers.

Daar worden overtuigingen onderdrukt, gewetens verschacherd, schandelijke koopen gesloten.

Als het koninkdom iets doet, is het iets slechts, ontzenuwends, verderfelijks.

Het praate, dat de koninklijke familie den handel doet leven, is al te bespottelijk. Eenige leveraars der hoofdstad varen er misschien wel bij, maar wij zouden een referendum willen ingericht zien onder de belgische handelaars, met feiten en bewijzen op dit punt: In wat hebben Leopold II en zijn broeder uwen handel bevorderd? Iedereen kan den uitslag eener dergelijke stemming voorzien: *in niets!*

Welnu, als het waar blijkt dat het koninkdom onnuttig, ja eerder schadelijk is, men schafte het af, te beginnen met de begiftiging te onttrekken aan den graaf van Vlaanderen, een der rijkste prinsen van Europa, in afwachting dat eene grondwetsherziening de republiek instelt, de eenige mogelijke regeeringsvorm onder een democratisch regiem.

Onze kamerleden hebben goed gehandeld.

In den Gemeenteraad

Verklaring der radico-social. groep

in zitting van 29 december

Mijnheeren,

In den schoot der bijzondere commissie hebben de radico-socialistische leden de begroting in haar geheel gestemd, omdat zij hebben moeten erkennen dat het praktisch onmogelijk was dit jaar in de begroting de aanzienlijke hervormingen te doen die zij noodig en goed achten.

Nochtans achten wij het noodig in de aanwezigheid van al onze collegas onze inzichten te doen kennen over het budget in het algemeen en ons oordeel over zekere beschouwingen gedaan door de leden van andere groepen.

Onder oogpunt van zuivere administratie vinden wij den boni van 10,000 fr. op een budget van ongeveer 6 miljoen onvoldoende. Een dergelijke boni staat in werkelijkheid gelijk met een deficit, hetgeen de som der kredieten gestemd bij herhaling ten volle bevestigt.

Het ware daarbij eene illusie te meenen dat de uitgaven van dien aard eene vermindering zullen ondergaan, het tegendeel is veeleer te voorzien.

Voor wat den vorm betreft van de begroting sluiten wij ons in groote lijnen aan bij de veranderingen voorgesteld door onzen collega M. Cooremans.

Deze redactie schijnt klaarder, eenvoudiger en beter gerangschikt te zijn.

Al de hervormingen die wij meenden te moeten voordragen, mijnheeren, zijn ondergeschikt aan eene groote verandering, namelijk het heffen van nieuwe belastingen, het scheppen van nieuwe hulpmiddelen.

Als eerste en voornaamste hervormingen wilden wij:

1. De verhooging der jaarwedden van al de stadsbedienden die tot 2000 fr. winnen, in de evenredigheid van 20% voor de jaarwedden beneden de 1200 fr. en 10% voor 1200 tot 2000 fr., mits zekere afwijkingen op dien algemeenen regel.

2. De jaarwedde der nachtpolice wilden wij vastgesteld zien op 1100 fr.

3. De loonstandaard door de onderwijzers aangevraagd komt ons gewettigd voor en vooral wilden wij voor al de bedienden het recht op verhooging doen erkennen binnen de bepalingen van eene minimum- en maximumjaarwedde en op vaste tijdprijs.

4. Wij achten dringend noodzakelijk de inrichting der schoolkanten en der schoolklederen, niet alleen voor de kinderen der gemeentescholen, maar ook voor deze der vrije scholen.

Terloops is in de algemeene bespreking der begroting het punt aangeraakt der subsidiën aan de vrije scholen.

In den tegenwoordigen staat van zaken zouden wij, mijnheeren, deze vraag moeten verwerpen.

Is te zeggen dat wij het vrij onderwijs zouden steunen wanneer het niet meer vrij zou zijn van aangewend te worden als eene oorlogsmachine tegen de arbeidende klasse, die te arm is om zelve scholen te stichten.

Geheel anders denken wij op het gebied der uitgaven van zuiveren stoffelijken aard, schoolsoep en kleederen, baden en schoolcolonien, die altijd goed zijn, aan wie ze ook worden besteed en van waar ze ook komen.

5. Wij zullen het voorstel neergelegd door onze collegas der uiterste rechterzijde strekkende tot de inrichting van een verzekeringsfonds tegen de werkloosheid in beginsel zoo rechtzinnig steunen als ging het van ons zelve uit.

Wij wenschen hen denzelfden steun bij hunne collegas der andere partijen.

Er blijven andere punten over, wier verwezenlijking, mijne heeren, wij van nu af mogen voorzien, als onvermijdelijk nieuwe uitgaven na zich zullende slepen.

In de bespreking der begroting van Onderwijs, heeft onze collega M. Cambier op onweerlegbare wijze, aangevoerd dat de schoollokalen onvoldoende zijn, dat er scholen ontbreken, en dat die toestand onhoudbaar is. De heer schepen van onderwijs heeft zulks erkend.

Er heerscht onbetwistbaar eene sterke strooming tot de uitbreiding van het beroeps onderwijs waaraan al de groepen van den Raad sympathiek zijn.

Niemand kan nog voorzien welke de noodige hervormingen zullen wezen spruitend uit het onderzoek over den toestand der burgerij, een onderzoek dat al onze sympathie heeft.

Misschien komen wij dan tot de overtuiging dat de kosteloze ontleiding noodig is, dat een handelsbureau (een volledig inlichtingsbureau), van groot nut zou wezen, dat nieuwe werken tot het opheffen van den handel en de nijverheid onzer stad noodwendig zijn.

Deze vooruitzichten, mijne heeren, zijn meer dan waarschijnlijk, het zijn bijna zekerheden.

Al deze hervormingen en anderen die zich met den tijd zullen opdringen, mijne heeren, zijn het gevolg van den nieuwen toestand, geschapen door het meervoudig kiesrecht.

Het zijn de werkende klasse en de kleine burgerij die optreden om de hervorming te eischen noodig tot hunne opheffing en mogelijk gemaakt omdat zij steun in kapittel hebben verkregen.

Het zijn de zoogezegde droombeelden der meetings, de eischen die in dagbladen werden gedaan, die gerijpt zijn in particuliere gesprekken en discussies, die gevoed zijn geworden door eene klimmende noodzakelijkheid die hunne intrede doen, in 't bestuurlijk domein der steden.

En niet zonder verwondering heeft iedereen opgemerkt, dat de aard dezer nieuwe beweging, deze geest van den tijd over de liberale groep en het college gewaaid is zonder hen te raken.

Althans kennen wij van hundertwege geen het minste voorstel, geen de minste aanduiding die laat vermoeden wat hunne inzichten zijn voor wat betreft hunne voorstellen en hunne houding tegenover de voorstellen van anderen.

Het stilzwijgen dat soms goud waard is, zou in dees geval wel met eene andere munt door de kiezers kunnen betaald worden.

Wij vatten dus de redenen, waarom wij het scheppen van nieuwe hulpmiddelen noodzakelijk achten samen, als volgt:

1. Als administratieve maatregel, om meer vastheid te geven aan de begroting.

2. Om dringende en noodige hervormingen te kunnen doorvoeren, in den geest van dezen die wij komen op te sommen.

**

Het ligt in de inzichten van de radico-socialistische groep, mijne heeren, nieuwe belastingen voor te stellen, ten bedrage van 500 duizend fr. plus-minus.

Deze som zouden wij willen heeven zien door eene klimmende belasting op het inkomen.

Dit stelsel achten wij rechtvaardig, omdat het met meer zekerheid diegenen treft, die kunnen betalen en hunne bijdrage verhoogt in evenredigheid hunner middelen, verkregen dank zij den maatschappelijken arbeid en de hulponderen die de samenleving in haar geheel ten hunnen dienste stelt.

Wij hebben met genoegen gezien dat de heer De Baets, van de rechterzijde, insgelijks een voorstel heeft neergelegd strekkende tot eene belasting op het inkomen. Met meer spijt hebben wij bestatigd, dat de heer De Baets het beginsel van de klimmende belasting verloochent, daar waar het voornamelijk zou moeten beginnen, namelijk aan 't inkomen, dat de 15,000 fr. overtreft.

Wij stellen vast, dat er niettemin langs twee zijden van den raad een stap gedaan is in de goede richting.

In ons voorstel verschillen wij ook met mijn heer De Baets, in dit punt, dat wij beginnen met het inkomen te belasten van 1200 fr. terwijl hij het inkomen vrijstelt tot de som van 3000 fr.

Ons doel, mijne heeren, is van aan het perastingsstelsel een echt democratisch karakter te geven, door de wijze waarop zij geind worden en door de wijze waarop zij besteed worden.

Het half miljoen dat wij aan nieuwe belastingen vroegen, moet eenzijdig dienen om de kosten te dekken van hervormingen die de werklieden en de kleine burgers ten goede komen en anderzijds om een begin te maken met de ontlasting der onrechtvaardigste aller belastingen, namelijk de patenten en hare opcentiemmen.

Als begin dier ontlasting, zouden wij willen afschaffen de 25 centiemmen of de hoofdsom van alle patenten voor eene ronde som van 74,000 frank en den bijtaks van 25 p. h. op de patenten boven de 51 fr. bedragende in ronde cijfers 19,000 fr. zijnde een totaal van 93,000 fr. ontlastingen zoodat er eene ronde som van 400,000 fr. zou overblijven te besteden aan hervormingen.

Wij sluiten ons ten volle aan bij de benoeming eener bijzondere commissie voor de begroting, die bij 't begin van het jaar in werking zal treden en waar al onze voorstellen in bespreking zullen worden gebracht.

Onnoodig te verzeeken, dat wij de invoering zullen vragen van 't minimum van dagloon voor alle stadswerklieden die min dan 3 frank per dag winnen. De stad mag de bijzondere ondermeters geene voorwaarden opleggen, die zij zelve niet vervult.

De inrichting van openbare leeszaalen, zullen van onzentwege het onderwerp uitmaken van een voorstel.

Andere punten behouden wij ons om te bespreken bij de discussie der artikelen van het budget.

Aan de Schildersbazen

De *Schildersbond* heeft in zijne laatste algemeene vergadering besloten het volgend rekwest aan de heeren patroons en ondernemers van schilderwerken der stad Gent te zenden:

Aan de heeren patroons en ondernemers van schilderwerken te Gent

Mijnheeren,

Gezien den neteligen toestand waarin de gentische schildersgasten zich ten huidige dage bevinden door de kleine loonen en werkgebrek gedurende het winterseizoen;

Gezien het een onloochenbaar feit is, dat onze beste werklieden naar andere steden gaan werken omdat de verdienste er hooger is en dat de patroons er alle belang bij hebben de goede gasten hier te houden, door het verhoogen der loonen;

Gezien wij hier te Gent het kleinste loon hebben van gansch het land: Brussel fr. 0,40, Luik fr. 0,35, Antwerpen fr. 0,35, Charleroi en omstreken fr. 0,40, La Louvière (minimum gestemd in den gemeenteraad) fr. 0,37. Ninove, Ronse en Kortrijk, waar de levensvoorwaarden beter zijn dan hier, betalen fr. 0,30 per uur.

Achten wij het om deze verschillende redenen noodig het volgende ter uwer kennis te brengen:

Wij hebben besloten de volgende punten door

te drijven tot verbetering van onzen toestand die u ook, naar onze meening, niet onverschillig mag zijn.

1. Een minimum loon van fr. 0,33 per uur.
2. Een maximumwerkijd van 11 uren per dag.

3. Alle overwerk boven de 11 uren, vervat tusschen 6 ure 's morgens tot 7 ure 's avonds, alsook zondagwerk zal betaald worden aan 3 uren loon voor 2 uren werk.

4. Kosteloze verzekering der schildersgasten.
Dit zijn, mijne heeren, de verbeteringen welke wij wenschen ingevoerd te zien, te beginnen van 5 april 1897.

Wij denken niet dat er van uwe zijde eenige gegronde opmerking kan bestaan, vermits alle andere ambachten veel beter betaald worden dan wij (raadpleegt daarover de prijsborden, gestemd in den genischen gemeenteraad).

Tevens hebben de schilders meer kosten van onderhoud dan wie ook, maar om het vertouwen een weinig te winnen der burgers, waar er te werken is, hoeft men meer of min behoorlijk gekleed te zijn.

Ziedaar, Mijne Heeren, wat wij u verzoeken; met een weinig goeden wil van uwentwege ware de zaak opgelost.

Wij steunen op uw gezond verstand, om de werkstakingen onnoodig te maken, die voor ons slachtoffers en voor U verliezen als onvermijdelijke gevolgen na zich slepen, zonder te spreken van de verstandhouding tusschen meesters en gasten, die na iedere staking zeer gehavend uit den strijd komt.

Wij rekenen op uwe edelmoedigheid om ons de drie centiem niet te weigeren. Dit zal in het budget van rijke lieden toch geen deficit veroorzaken, terwijl er vele huisgezinnen in den winter haat zullen bij vinden.

In de hoop, Mijne Heeren, en gunstig antwoord te ontvangen, verzoeken wij u beleeft te willen schrijven aan den *Schildersbond van Gent, Volkshuis, Vrijdagmarkt*.

De schrijver,
C. LOOTENS.

De voorzitter,
JAN STEENHAUT.

Een Antwoord

Gent, 5 januari 97.

Vriend Opsteller,

Recht voor Allen geeft weer eene briefwisseling uit België, die uit Gent komt.

Gij zoudt soms denken dat daarin gesproken wordt van de afkanking van talrijke vellen werkmasters te Brussel, van den geest tot ernstige organisatie voor den loonstrijd die zich onder de werkende klasse over heel het land veropenbaart?

Gij zoudt wellicht meenen dat gij daarin nieuws zult vinden over de scandalige handelwijze van den gentschen fabrikant, die onlangs zijne werklieden bestal en de bestolenen wegond, of van de honderdmaal gewettigde grieven der vlasmeisjes uit *La Lieve* en andere fabrieken?

Gij bedriegt u, de schanddaden der kapitalisten aanklagen is niet revolutionair genoeg: medehelpen ze uit te roeien is goed voor de gaalen, volgens de groote revolutionairen die in *Recht voor Allen* schrijven en de groote, wijze, diepe denker, die in den laatste tijd te Gent als briefwisselaar van *Recht voor Allen* optrad, en hij heeft maar tijd om op *Vooruit* te schimpen en er over te liegen.

Gij kent het ongeluk dat, naar het schijnt, aan *Vooruit* met de margarine-historie is overgekomen.

De burgersbladen hadden eene ondervraging van *Vooruit's* boterhandelaarster meegedeeld, waarin deze liet uitschijnen, dat *Vooruit* de boter vervalscht had.

Wij hebben daarop afdoende in *Vooruit* geantwoord, en de burgersbladen hebben ons antwoord opgenomen.

Wat doet Pol De Witte, gentsche briefwisselaar van *Recht voor Allen*?

Hij schrijft in dit blad:

« Ook het proces over de boter met margarine is nog steeds hangende. Volgens sommige bladen zou de koopvrouw die de boter aan *Vooruit* leverde, voor den onderzoeksrechter verklaard hebben dat men haar eene geteekende verklaring heeft afgedwongen, waarbij zij bekende zelf de boter vervalscht te hebben. In hoeverre dit waar of vals is zullen wij later wel te weten komen, men dient met zulke berichten voorzichtig te zijn, wie in de klem zit vertelt soms al rare dingen. »

Zoo, Pol De Witte weet het nog niet of *Vooruit* eene geteekende verklaring — en welke verklaring! — van zijn boterhandelaar heeft afgedwongen, ja of neen?

Had hij bij zijne zuster, die in dien tijd de kruidenierswinkels bestuurde, eens geïnformeerd, zij zou hem zulke stellige bewijzen van *Vooruit's* onschuld hebben geleverd, dat hij tot later niet meer zou moeten wachten hebben, om te weten dat de boterhandelaarster voor den onderzoeksrechter gelogen had.

Ik vraag nu aan elkeen wat hij denken moet over de eerlijkheid en over het verstand van iemand, die zoo lichtzinnig, bij de lezers twijfel over zulke erge zaak laat bestaan?

Er is nog meer. Een zekere Van Huffel, ook een zuivere, had gezet Van Beveren in de burgersbladen uitgescholden « te veel te hebben gerekend op de levering van verfwaren en schilderwerk. »

De Witte wist beter dan iemand hoe eerlijk en offerwillig Van Beveren gedurende 25 jaren ang streed voor de werkerszaak en in *Recht voor*

Allen deelt hij de beschuldiging mee zonder één woord van protest.

Nog erger! Van Huffel spant een proces in tegen *Vooruit* en wil de cooperatie verplichten de namen en adressen harer leden aan het gerecht bekend te maken.

Elkeen raadt waarvoor dit gedaan wordt. De Witte deelt het proces mede, zonder één woord van blaam, zonder één kreet van verontwaardiging over dergelijke handelwijze.

't Is genoeg dat het tegen *Vooruit* zij, 't is nem om het even van waar het kwaad komt, opdat hij, de kalme, wijze, brave mensch alles goed vindt wat gedaan wordt.

Zulke daden dooden een mensch en bij ons wekken zij meer medelijden dan gramschap op. Wij halen de schouders op voor die blijken van machteloze woede.

't Is nog niet al. Het beste komt van achter.

Drie maanden geleden krom de bloem van 16 fr. tot fr. 24,50 de 100 kilos.

Geene enkele der samenwerkende bakkerijen had bloem voor lang. *Vooruit* had er tot half januari en was wellicht de beste voorzien van allen.

Vooruit maakt, telkens de 3 maanden ingaan, zijn prijs voor 3 maanden te gelijk. De naaste 3 maanden, december-januari-februari, naderden weer. Wat doen? Men vreesde, dat de bloem tot 27 fr. zou stijgen. Een voorstel tot verbond werd ons gedaan. Het werd in het bestuur van *Vooruit* besproken, in beginsel aangenomen en door de algemeene vergaderingen bekrachtigd.

De broodprijs werd gesteld aan 21 centiem per kilo, alhoewel de bloem aan fr. 24,50 stond.

Al de andere cooperatiën en broodfabrieken wilden den broodprijs aan 22 centiem brengen. *Vooruit* heeft gezegd: 21 centiem of niets, en wij konden niet goedkoop verkoopen, omdat wij, als wij bloem voor de 3 maanden wilden hebben, aan 24 fr. moesten koopen, wat de gemiddelde prijs onzer bloem fel deed stijgen.

Pol De Witte vertelt in *Recht voor Allen* dat wij daardoor 2,701 fr. per week meer winnen als naar gewoonte.

Diogenes, gij zijt aan 't zakken, jongen. De intellectuelen, die van u zooveel verwachten, hebben voor hun geld niet, want uwe lichtzinnigheid in 't schrijven en beschuldigen is onghoed.

Als *Vooruit* 3 maanden lang aan den zelfden prijs verkoopt, de eene helft met winst, de andere helft met verlies, ziet gij niet dat *Vooruit* dan niet 2,700 fr. meer per week wint als vroeger, maar doorgaans niet?

Vooruit en de andere cooperatiën hebben wel gedaan van den broodprijs laag te houden.

De gewone bakkers staan aan 26 of 30 centiem per kilo, de cooperatiën 21. Waren er geen samenwerkende bakkerijen het brood stond overal aan 30 centiem en 't is in tijden van dure bloem gelijk nu, dat de werklieden de winsten der cooperatie plukken.

Zie zoo, vriend opsteller, de eenige ware socialist heeft nu weer goede propaganda in *Recht voor Allen* gemaakt.

De burgersbladen nemen met genoegen den lichtzinnigen prietpraat van den grooten denker over; daarmede zal het socialisme in België en in Nederland snel vooruitgaan, zal de eenheid onder de werklieden en het vertrouwen in hunne instellingen en in hunne kracht sterk toenemen.

Al die kwaadaardigheid doe, ons geen zier en ware het niet dat sommige leden wenschen dat wij in *Vooruit* antwoorden, wij zouden met de artikelen van Pol De Witte niet eens ons hoofd breken.

Hij wil *Vooruit* dooden; daarvoor zijt gij te klein, jongen.

Hartelijk gegroet.

E. ANSEEL.

DE VERZEKERING

TEGEN

de ongevallen der Schildersgasten.

De verzekering tegen ongevallen is een dier weldaden (?) ons door onze meesters geschonken, die onder de werklieden niet veel bijval geniet. Instinkmatig zijn de arbeiders doordrongen van deze ware stelling, welke wij meenen te hebben gelezen in *De Opstand der Zijdewerers van Lyon*, door Felix Pyat, die luidt als volgt:

« Telkens de meesters ongevraagd iets doen ten voordeele hunner onderhoorigen, dan is er bijna altijd een grooter nadeel voor de werklieden onder verborgen. »

Dit is altijd zoo geweest en zal nu nog wel zoo zijn.

Wat is nu eigenlijk de assurantie?

Ronduit gesproken: de verzekering tegen de ongevallen zooals onze bazen ze opvatten, is eene echte afroggelarij. Want liet wel op, het zijn de werklieden niet die verzekerd worden, integendeel, het zijn wij die den patroon verzekeren, of beter nog, zijn cofre-fort.

Wij zullen duidelijk zijn. Een werkmans valt door eene slechte stelling of vermoldde ladder, zooals dit bijna altijd het geval is. Indien de patroon voor 't gerecht verschijnt, dan zal hij tot schadeloosstelling veroordeeld worden. Wanneer echter de verzekering op het werkhuis bestaat zal de werkmans door de verzekeringsmaatschappij betaald worden; de baas is van alle verantwoordelijkheid af, en de werkmans wordt betaald met zijn eigen geld. Indien er geene verzekering bestaat, zal de baas uit zijne eigene kas betalen aan den werker.

Zoodus is het wel degelijk de werkmans zelf die den patroon verzekerd.

Met hetzelfde recht zouden de heeren patroons ons ook de premie op de brandverzekering kunnen doen betalen.

Zien wij nu de reglementen na der verschillende Verzekeringsmaatschappijen, dan komt men tot de slotsom, dat de verzekeringsmaatschappijen maar schadeloosstellen enkel voor de gevallen, waarin de patroon burgerlijk verantwoordelijk is.

Voor vallende ziekten, beroerten, breuken, weeren, geschotten, verrekkingen, alsook alle ongevallen, die voortkomen door natuurelementen, zooals bliksem enz.; brand, volksoproer, twisten, vechten, voorbedachte daden des verzekerden, dronkenschap, zelfs werklieden die zouden stikken door gasachtige uitwasemingen in steen- of beerpotten, kunnen niet trekken. Voor ongevallen, die gebeuren buiten de reglementaire werkuren, is er niets te bekomen. Ook niet voor ongelukken voorvallende op werken die vreemd zijn aan 't vak dat de werkmans uitoefent; bijv.: Een metsers, die een gevel wit of een vensterke schildert, zou bij een ongeval niet kunnen trekken.

Zoo zijn er nog vele bepalingen, maar de plaats ontbreekt om er over uit te wijden.

Wat nu de betaling der premie betreft, er zijn heeren patroons die de pretentie hebben te zeggen, dat zij de helft er van betalen.

Over het algemeen zijn de werklieden onkundig in dergelijke zaken. Wij worden wel gekend om de premie te betalen, doch het meerendeel der gasten kent noch naam der verzekering, noch taks, noch voordeel, niets. Wij hebben daar niets in te zien.

Welnu, de *Compagnie Soleil & Sécurité Générale* eischt van de schildersbazen 1 1/4 0/0 op het dagloon. De gasten worden 1 0/0 afgehouden en de edelmoedige bazen leggen 1/4 van een centiem per frank bij.

Er zijn ook patroons die, volgens men ons verzekert, 2 0/0 afhouden; dat zal zeker zijn om hunne brandverzekering te helpen betalen. 't Is een begin, ge moet maar durven: die werklieden zijn toch zulke goede jongens!

Wij weten allen, dat onze bazen uitmuntende rekenaars zijn als het hun zak betreft, maar als zij in een ander mans leder snijden steekt het zoo nauw niet — de werklieden betalen toch.

Om u te bewijzen wat dieverij die verzekering is, zullen wij eens narekenen:

Een schilder wint gemiddeld 750 fr. per jaar. Er zijn zoo wat 12 à 1400 huisschilders. Nemen wij aan 1000 verzekerden, dat maakt 750 x 1000 of 750,000 fr. loon dat jaarlijks betaald wordt. De kleinste taks is 1 1/4 0/0; voor 750,000 fr. is het 9375 fr., die jaarlijks betaald worden door de schildersgasten alleen.

Dat ieder werkmans nu bij zich zelf overlegge, hoeveel ongelukken hij heeft zien gebeuren op het werk gedurende zijn leven, en ge zult u kunnen overtuigen dat 'er jaarlijks een schoone boni zal overschieten.

Daaruit volgt dat de aandeelen der verzekeringsmaatschappijen verschrikkelijk hoog stijgen. Wij vinden daarover eenige cijfers in een vakblad:

De aandeelen der *Assurances Générales*, nominale waarde 1500 fr. gaven een dividende van 1979 fr., en zijn ter beurs gekwoteerd aan 81,500 fr. *La Nationale*, nominale waarde 1000 frank, jaarlijksche opbrengst 1000 fr., wordt ter beurs verhandeld aan 39,500 fr. *Le Phénix*, nominale waarde 1000 fr., opbrengst per jaar 1050 fr., worden verhandeld aan 39,250 fr.

Zooals men ziet geven deze aandeelen eene winst van meer dan 100 0/0 en worden verkocht aan 40 maal hunne nominale waarde.

Moesten onze bazen nu zelf hunne verzekeringspremie betalen, ze zouden alras zelf de zaken ter hand nemen en zouden zich wel wachten die vette brokjes van voor hunnen neus te laten weghalen.

Wij willen niet besluiten, dat de verzekering tegen de ongevallen slecht is. In principie is het stelsel rechtvaardig en goed. Als wij onze arbeidskrachten aanbieden voor een zeker loon, wil dit niet zeggen, dat onze armen en beenen daarin begrepen zijn. Wij verhuuren onze kennis en kracht, maar willen onze ledematen vrijwaren, en zoo er, buiten onze schuld, iets aan ons corpus hapert, dan kan hij, die de winsten opraapt om weinig of niets te doen, ons maar schadeloos stellen.

Daarom, werklieden, eischt overal de verplichtende en kosteloze verzekering, zooals onze gemeenteraadsleden reeds hebben ingevoerd voor de stadswerklieden, en maakt propaganda voor 't socialisme, dat strijdt tegen uitbuiters en ons niet alleen verzekert tegen ongevallen, maar ook het recht op bestaan wil erkend zien.

P. PÉAIRE.

Verkersgrievan

Wij ontvangen wederom erge klachten over h. werkhuis de Phoenix, en wel over de gieterij. Het stukwerk wordt daar met eene buitengewone behendigheid geëxploiteerd.

Wij hebben weinige weken geleden daarover reeds geschreven, namelijk dat de bons maar afgeleverd worden daags na het begin van het werk of wanneer dit laatste reeds heelemaal afgewerkt is.

Dit is onrechtvaardig en heeft reeds slachtoffers gemaakt.

Deze week is er wederom een jongeling de straat opgeworpen voor zijne schulden.

Is dit niet wraakroepend, eene heele week slaven in eene ongezone atmosfeer, gejaagd door het stukwerk ten einde al te beproeven wat mogelijk is om er door te geraken en dan op

den hoop toe op een schuldbok aangeteekend worden? Dit middel is eene drooge guillotine, men trekt u niet af, maar zendt u onmeedoo-gend wandelen.

Dit is overigens de loffelijke gewoonte in de werkhuisen waar men de pauzelijke Encycliciek tot in hare bijzonderheden toepast.

Verbeeldt u een jongeling die drie dagen aldaar werkt en reeds met 5 fr. schulden aangeteekend staat en men zal lust gevoelen in zulke inrichting met opgeruimd gemoed aan den arbeid te gaan, te meer daar in zulke voorwaarden uwe toekomst ras verzekerd is.

De speculatie op het stukwerk is zoodanig hevig dat het aan de mannen verboden wordt elkander den prijs van hun te maken stuk over te zeggen.

De eene na den andere ondergaat aldaar hetzelfde lot van wegzending, indien de stielgenooten niet in tijds middelen zoeken tot het verbeteren dezer werkwijze.

Het is hun aller plicht de feiten aan het syndikaat kenbaar te maken ten einde de noodige stappen tot onderhandeling te betrachten.

Wij weten wel dat de heeren soms nog moedwillig doof blijven, doch de tijdsomstandigheden zullen leeren dat onze opofferingen niet vruchteloos mogen verspild worden.

Wanneer er nog onverschillige gezellen gevonden worden zal bovenstaande voldoende zijn hen eens te doen nadenken. Het schoone voorbeeld wordt ons nog altijd door Brussel gegeven, daar is immers de onderhandeling tusschen patroon en syndikaat wel mogelijk, wij besluiten, wat ginds geschied, hier ook kan gebeuren, dit is slechts aan den wil onzer stielgenooten gelegen.

In het werkhuis Vanden Kerckhove worden de gedane beloften, namelijk de afschaffing van het opvolgend nachtwerk, leelijk over het hoofd gezien.

Men verzekert ons dat het nog verslecht, bijvoorbeeld: door midden de week soms drie nachten door te draaien.

Wij gelooven ten volle de ontevredenheid der werklieden bij zulke commanden, en niemand verlangt zijne gezondheid te offeren voor eenig overloon, waarmede men op 't einde van de rekening dezelfde uitslag bekamt als met een normalen arbeidsdag.

Wie overwerkt moet overeten en dat kost geld daarbij vervallen wij altijd in dezelfde argumenten welke men niet kan wegcijferen, namelijk de steeds talrijker wordende ongevallen welke de stielgenooten voor een tijd lang in hun onderhoud schokken en veroorzaakt worden door het overtollig werken.

De onderhouden in den Werkraad leidden tot overeenkomst voor hulp in gevallen van reparatiën; doch er wordt wederom misbruik gemaakt van de goede gevoelens der werklieden.

Wij wenschen voor den goeden gang der zaken, het leven onzer gezellen eerbiedigende, dat het huis Vanden Kerckhove, eens wat ernstiger de regeling der werkuren in het oog hield.

Van deze gelegenheid gebruik makend, berichten wij de gezellen van dit werkhuis, dat donderdag om 8 1/2 ure 's avonds eene bijzondere zitting met belangrijke dagorde wordt gehouden.

Wij verwachten dus eene goede opkomst.

Het Bestuur.

N. B. De oproep heeft plaats in het lokaal VOORUIT, Chartreuzenstraat.

Voor den Metaalbewerksbond
JULES DE CLERCQ.

Links en Rechts

Landbouwersbond. — De katholieke landbouwersbond van Oost-Vlaanderen heeft zondag zijne algemeene vergadering gehouden. Men gaf er lezing van het verslag der jaarlijksche werking, waaruit bleek dat het aantal maatschappijen die zich aansloot steeds toenam.

De provinciale bond telt er nu 1890: veeverzekeringen, maatschappijen van onderlingen bijstand, boerenbonden, enz.

Daarvan zijn 50 boerenbonden uit het arrondissement Gent; 8 idem, uit Oudenaarde; 11 idem, Aalst; 20 idem, Dendermonde; 13 idem, St-Nikolaas en 7 idem, Eecloo.

Het verslag zegt dat er nog vele maatschappijen bij den bond niet zijn aangesloten.

Verder besprak men de pachten, enz.

De wet op de jacht noemde men de schandevan onzen tijd, en de vergadering eischt dat elk het recht hebbe vrijelijk de hazen te vernielen of zijn eigendom en ze op te eten.

De minister van landbouw kreeg er nu van; de grenzen zijn gesloten nadat het hollandsch gouvernement verboden had zijn vee uit te voeren, zegde men: daarvoor zijn wij dank verschuldigd aan het hollandsch gouvernement, maar niet aan den heer De Bruyn.

Het hollandsch vee mag nog binnen komen, men kan ons ziek, besmet en rot vee zenden, en dat vee moet langz onze straten naar de slachthuizen....

Uit de vergadering riep men: Men zegt dat minister De Bruyn voor die beesten een paar kousen en een paar kloefen gaat koopen, opdat die slechte beesten onze niet zouden besmetten.

Men stelt voor eene petitie te zenden, niet meer naar minister De Bruyn, die altijd doof blijft voor de klachten der landbouwers, maar rechtstreeks naar de Kamer en dan zou men zien wie de vrienden zijn van de landbouwers.

Gent, druk. A. De Backer, Garenmarkt, 9.